

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia

Procedura: Przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS w Lublinie

Cel i przedmiot procedury:

Celem procedury jest zapewnienie wysokiej jakości zajęć dydaktycznych oraz sprawdzenie, czy sposób prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich Wydziału Biologii i Biotechnologii oraz nauczycieli akademickich innych Wydziałów, prowadzących zajęcia dla studentów kierunków Biologia i Biotechnologia, zapewniają osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Hospitacja zajęć stanowi bardzo ważne narzędzie w kontroli jakości procesu dydaktycznego i dotyczy wszystkich rodzajów zajęć oraz osób prowadzących zajęcia. Może mieć ona charakter kontrolno-oceniający lub doradczo-metodyczny. Celem hospitacji jest motywowanie nauczycieli akademickich do doskonalenia jakości zajęć w aspekcie merytorycznym oraz w aspekcie stosowanych metod dydaktycznych.

Odpowiedzialność:

Dziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii
Prodziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii
Kierownicy Katedr
Opiekunowie/promotorzy doktorantów

1. Sposób postępowania:

1. Hospitacjom podlegają wszystkie typy zajęć dydaktycznych.
2. Częstotliwość hospitacji:
  - w przypadku pracowników ze stażem pracy dłuższym niż 5 lat hospitacje powinny być przeprowadzane przynajmniej jeden raz w okresie oceny pracownika i mieć charakter wymiany doświadczeń pomiędzy nauczycielami akademickimi.
  - W przypadku pracowników ze stażem pracy do 5 lat hospitacje powinny mieć miejsce raz na dwa lata, mieć charakter doradczo-metodyczny.
  - Doktoranci powinni być hospitowani zgodnie z zapisami Regulaminu Studiów Doktoranckich oraz regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych.

- Możliwe jest przeprowadzenie hospitacji na wniosek Dziekana w następujących sytuacjach: w przypadku uzyskania niskich ocen przez nauczyciela w Ankiecie Oceny Zajęć Dydaktycznych (kiedy frekwencja oceniających przekracza 20% w przypadku wykładów oraz 50% w przypadku innych zajęć), pisemnego zgłoszenia przez grupę studentów lub przedstawicieli Samorządu Studenckiego oficjalnej pisemnej skargi na nauczyciela akademickiego do Dziekana lub do bezpośredniego przełożonego lub zaistnienia innych niepokojących zdarzeń.
  - Nauczyciel akademicki może sam wystąpić o przeprowadzenie hospitacji zajęć zgłaszając taką potrzebę na piśmie do Dziekana lub bezpośredniego przełożonego. Prośbę o przeprowadzenie oceny należy wtedy dołączyć do arkusza hospitacji.
3. Osoba podlegająca hospitacji powinna być skutecznie poinformowana przez osobę hospitującą przynajmniej na tydzień przed planowaną hospitacją.
  4. W szczególnych sytuacjach (np. uzasadnione informacje zgłaszane przez studentów w formie pisemnej) dopuszczalne jest przeprowadzenie hospitacji bez wcześniejszego poinformowania osoby hospitowanej.
  5. Osoby odpowiedzialne za hospitację zajęć dydaktycznych:
    - Kierownicy Katedr w przypadku zajęć prowadzonych przez pracowników Katedr.
    - Dziekan i Prodziekan w przypadku zajęć prowadzonych przez Kierowników Katedr oraz osób spoza Wydziału Biologii i Biotechnologii.
    - Opiekunowie lub promotorzy w przypadku doktorantów.
  6. Osoba hospitująca jest zobowiązana do sporządzenia protokołu zgodnie z załączonym wzorem (*Załącznik 1*) oraz do omówienia wyników hospitacji z osobą hospitowaną w terminie do jednego tygodnia po hospitowanych zajęciach.
  7. Protokół podpisuje hospitowany i hospitujący.
  8. Uwagi zawarte w protokole są wykorzystywane w Arkuszu oceny nauczyciela akademickiego oraz podczas analiz jakości procesu kształcenia dokonywanych przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia.
  9. Protokoły są przechowywane w dokumentacji prowadzonej przez Kierownika Katedry przez okres 5 lat.

Dodatkowe informacje dotyczące hospitacji zajęć zdalnych prowadzonych w okresie zagrożenia epidemicznego

Sposób organizacji zajęć zdalnych umożliwiający ich hospitację

1. Osobą odpowiedzialną za organizację zajęć prowadzonych w formie zdalnej jest koordynator przedmiotów/modułów.
2. Zalecane założenie zespołów do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym na platformach Wirtualny Kampus UMCS lub MS Teams w następujący sposób:

- Nazwa zespołu powinna być tożsama z nazwą przedmiotu/modułu, wszystkie formy zajęć w ramach jednego modułu powinny w miarę możliwości być prowadzone z wykorzystaniem jednego zespołu.
  - Wykłady są prowadzone na jednym kanale wspólnym dla wszystkich studentów uczestniczących w zajęciach.
  - Laboratoria/ćwiczenia audytoryjne/konwersatoria oraz inne zajęcia prowadzone w mniejszych grupach są prowadzone za pośrednictwem kanałów w ramach jednego zespołu. Dostęp do poszczególnych kanałów mają wyłącznie osoby z danej grupy zajęciowej.
  - Uprawnienia właściciela powinni mieć wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia w ramach danego modułu.
3. Informacja o stosowanych narzędziach do zajęć zdalnych powinna znaleźć się w sylabusach.
  4. Do każdego zespołu oraz kanału w zespole powinien być dodany bezpośredni przełożony nauczyciela akademickiego z uprawnieniami gościa.
  5. Zajęcia zdalne są prowadzone w sposób synchroniczny zgodnie z obowiązującym harmonogramem.

Zasady hospitacji zajęć zdalnych

1. Osoba hospitowana powinna być poinformowana o terminie hospitacji drogą mailową (mail służbowy) na tydzień przed planowaną hospitacją.
2. Osoba hospitująca jest zobowiązana do sporządzenia protokołu zgodnie z załączonym wzorem (*Załącznik 2*) oraz do omówienia wyników hospitacji w sposób zdalny lub tradycyjny z osobą hospitowaną w terminie do jednego tygodnia po hospitowanych zajęciach.
3. Jeśli omówienie protokołu hospitacji odbyło się drogą zdalną, protokół hospitacji jest udostępniany osobie hospitowanej drogą mailową. Jeśli nie jest możliwe podpisanie protokołu, osoba hospitowana powinna drogą mailową potwierdzić, że zapoznała się z uwagami z protokołu, a kiedy potwierdzenie nie nadejdzie w ciągu tygodnia od wysłania protokołu uznaje się, że hospitowany zapoznał się z protokołem i się z nim zgadza.
4. Inne zasady hospitacji pozostają bez zmian.

Załączniki:

Załącznik 1. Protokół hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych w tradycyjny sposób.

Załącznik 2. Protokół hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych w formie zdalnej.

Podstawa prawna:

Statut UMCS z dnia 14.06.2006 z późniejszymi zmianami (tekst jednolity).

Uchwała Senatu Nr XXII – 36.3/12 z dnia 29.02.2012 w sprawie zmiany uchwały Nr XXII – 14.7/10 Senatu UMCS z dnia 27.01.2010 r. w sprawie zatwierdzenia karty oceny okresowej nauczycieli akademickich magistrów i doktorów na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi oraz na Wydziale Chemii.

Polityka Jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii (dokument zatwierdzony przez Radę Wydziału w dniu 27.11.2013).

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii (zatwierdzony przez Radę Wydziału w dniu 7.05.2014).

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii (zmieniony przez Radę Wydziału w dniu 29.10.2014).

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii (zmieniony przez Radę Wydziału w dniu 20.04.2016).

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii (zmieniony przez Radę Wydziału w dniu 25.05.2016).

Uchwała Nr XXIV–9.3/17 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 27.09.2017 w sprawie wprowadzenia Karty okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Uchwała Nr XXIV–16.15/18 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 25.04.2018 zmieniająca Uchwałę Nr XXIV –9.3/17 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 27.09.2017 w sprawie wprowadzenia Karty okresowej oceny nauczycieli akademickich.

Uchwała Nr XXIV–6.5/17 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 26.04.2017 w sprawie regulaminu studiów doktoranckich.

Uchwała Nr XXIV–26.6/19 Senatu UMCS z dnia 24.04.2019 w sprawie regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych.

Statut Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej z dnia 29 maja 2019 r. - Uchwała nr XXIV – 30.5/19 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 16 października 2019 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Zarządzenie Nr 73/2020 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 20 sierpnia 2020 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021.

**Protokół hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych w formie tradycyjnej
Wydział Biologii i Biotechnologii UMCS**

Data: ..... Godzina: .....

Katedra: .....

Rodzaj zajęć: wykład ćw. audytoryjne ćw. laboratoryjne konwersatorium
seminarium inne.....

Ranga przedmiotu: obligatoryjny fakultatywny

Nazwa hospitowanego przedmiotu: .....

Kierunek: ..... Rok studiów: .....

Temat zajęć/wykładu : .....

Prowadzący: ..... Hospitujący: .....

Hospitacja: planowana niezaplanowana

Aspekt oceny	TAK	NIE	Uwagi
Zajęcia rozpoczęły się punktualnie.			
Sala jest przygotowana technicznie do zajęć.			
Czy realizacja treści zajęć umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się/kształcenia.			
Prowadzący jest przygotowany merytorycznie do zajęć.			
Stosuje różnorodne metody dydaktyczne (np. nauczanie laboratoryjne, obserwacje, dyskusje, wykład, studium przypadku)			
Stosuje odpowiednie środki dydaktyczne (np. sprzęt laboratoryjny, materiały dydaktyczne, okazy)			
Używa poprawnego języka naukowego.			
Zachęca do stawiania pytań, rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych.			
Tworzy pozytywną atmosferę na zajęciach.			
Z szacunkiem odnosi się do studentów.			
Jasno określa wymagania wobec studentów.			
Kontroluje przyswajanie wiadomości i zdobywanie umiejętności w trakcie zajęć.			
Odpowiednio rozplanował czas zajęć (czynności).			

Wnioski/zalecenia: .....

.....

.....

.....

Ustosunkowanie się do oceny przez hospitowanego nauczyciela /doktoranta:

.....

.....

.....

Podpis hospitowanego..... Podpis hospitującego .....

**Protokół hospitacji i oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych w formie zdalnej
Wydział Biologii i Biotechnologii UMCS**

Data: ..... Godzina: .....

Katedra: .....

Rodzaj zajęć: wykład ćw. audytoryjne ćw. laboratoryjne konwersatorium
seminarium inne.....

Ranga przedmiotu: obligatoryjny fakultatywny

Nazwa hospitowanego przedmiotu: .....

Kierunek: ..... Rok studiów: .....

Temat zajęć/wykładu : .....

Prowadzący: ..... Hospitujący: .....

Wykorzystywane narzędzie zdalne: MS Teams Wirtualny Kampus

Hospitacja: planowana niezaplanowana

Aspekt oceny	TAK	NIE	Uwagi
Zajęcia rozpoczęły się punktualnie.			
Narzędzia zdalne są wykorzystywane w odpowiedni sposób.			
Realizacja treści zajęć umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się/kształcenia.			
Prowadzący jest przygotowany merytorycznie do zajęć.			
Stosuje różnorodne metody dydaktyczne (np. obserwacje, dyskusje, wykład, studium przypadku)			
Stosuje odpowiednie środki dydaktyczne (np. sprzęt laboratoryjny, materiały dydaktyczne, okazy, udostępnia materiały do zajęć w sposób zdalny).			
Używa poprawnego języka naukowego.			
Zachęca do stawiania pytań, rozwiązywania problemów teoretycznych lub praktycznych.			
Studenci w sposób aktywny uczestniczą w zajęciach.			
Tworzy pozytywną atmosferę na zajęciach.			
Z szacunkiem odnosi się do studentów.			
Jasno określa wymagania wobec studentów.			
Kontroluje przyswajanie wiadomości i zdobywanie umiejętności w trakcie zajęć.			
Odpowiednio rozplanował czas zajęć (czynności).			

Wnioski/zalecenia: .....

.....

.....

.....

Ustosunkowanie się do oceny przez hospitowanego nauczyciela /doktoranta:

.....
.....
.....

Podpis hospitowanego.....   Podpis hospitującego .....